

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 19 grudnia 2014 roku, powód L. W. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) L. W. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej Gminy U. kwoty 117.295,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 102.924,98 zł od dnia 20 grudnia 2014 r. do dnia zapłaty i od kwoty 14.370,02 od dnia następnego po dacie doręczenia stronie pozwanej odpisu pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że w dniu 20 sierpnia 2010 r. konsorcjum firm powoda oraz T. G. (1) zawarło ze stroną pozwaną umowę o roboty budowlane, które następnie zostały w całości wykonane i w maju 2011 r. odebrane przez Gminę U.. Mimo podpisania protokołu odbioru i niezgłoszenia żadnych zastrzeżeń, co do oddanych do odbioru prac strona pozwana nie wypłaciła powodowi należnego za wykonane prace wynagrodzenia. W czerwcu 2011 r. strona pozwana poinformowała powoda o solidarnym naliczeniu członkom konsorcjum kary umownej w związku z opóźnieniem w wykonaniu przedmiotu umowy. Strona pozwana następnie złożyła powodowi oświadczenie o potrąceniu swojej wierzytelności z tytułu kary umownej z wierzytelnością powoda z tytułu jego wynagrodzenia za wykonane roboty.

T. G. (1) wytoczył przeciwko stronie pozwanej powództwo o zapłatę należności konsorcjum jego firmy oraz powoda. Wyrokiem z dnia 19 listopada 2012 r. Sąd Okręgowy w Łodzi uwzględnił w całości powództwo o zapłatę kwoty 935.336,01 zł. Następnie, w dniu 29 kwietnia 2014 r. T. G. (1) wystąpił w imieniu konsorcjum z wnioskiem o zawiązanie Gminy U. do próby ugodowej w zakresie zapłaty powodowi kwoty 342.009,19 zł za wykonane roboty. Czynność ta przerwała bieg terminów przedawnienia roszczenia powoda o zapłatę należności, także w zakresie roszczenia o zapłatę odsetek ustawowych od wymagalnej kwoty. Pozwana Gmina spełniła na rzecz powoda świadczenie w listopadzie 2014 r. Powód zaliczył dokonaną przez Gminę U. zapłatę na poczet odsetek od należności, a pozostałą część na należność za wykonane prace. Dochodzona niniejszym pozwem kwota stanowi pozostałe do zapłaty wynagrodzenie za wykonane roboty, powiększona o skapitalizowane odsetki ustawowe (pозew – k. 3-10).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 26 lutego 2015 roku Sąd Okręgowy w Łodzi, X Wydział Gospodarczy orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (nakaz - k. 52).

Od powyższego nakazu zapłaty, strona pozwana Gmina U. złożyła sprzeciw, w którym wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu strona pozwana wskazała, że w jej ocenie zawiązanie od próby ugodowej w kwietniu 2013 r. nie przerwało biegu terminów przedawnienia. Lider konsorcjum, który wystąpił z wnioskiem o zawiązanie do próby ugodowej uczynił to nie mając do tego upoważnienia powoda L. W.. Tym samym, zdaniem pozwanej gminy, dochodzone przez powoda roszczenie uległo przedawnieniu w dniu 19 czerwca 2014 r. W związku z tym również żądanie powoda odnośnie odsetek uległo przedawnieniu w w/w terminie (zarzuty - k. 58-60).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód wraz z T. G. (1), prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe (...) w P., w dniu 21 lipca 2010 r. zawarł umowę konsorcjum dla potrzeb złożenia oferty w przetargu nieograniczonym ogłoszonym przez Gminę U.. Strony umowy konsorcjum postanowiły w § 1 umowy, że w sytuacji wygrania przetargu wykonają:

- budowę kompleksu boisk sportowych w ramach programu „Moje boisko O. 2012” w U. przy ul. (...),
- budowę bieżni LE ze skocznią w dal w U. przy ul. (...),

- budowę parkingu dla samochodów osobowych wraz z drogą dojazdową oraz infrastrukturą techniczną w U. przy ul. (...).

Strony umowy postanowiły, że T. G. (1) będzie pełnił rolę Reprezentanta i Lidera Konsorcjum (§ 1 pkt. 1 umowy), a L. W. rolę Partnera Konsorcjum (§ 1 pkt. 4 umowy). Do wyłącznej kompetencji Lidera miało należeć reprezentowanie konsorcjum na zewnątrz przez zamawiającym oraz osobami trzecimi (§ 1 pkt. 2 umowy).

W § 2 umowy konsorcjum został określony zakres rzeczowo-finansowy zadania inwestycyjnego. Do zakresu zadań powoda należało wykonanie nawierzchni z trawy syntetycznej i nawierzchni poliuretanowej boiska wielofunkcyjnego oraz bieżni. Wynagrodzenie powoda za wykonanie należącego do niego zakresu prac zostało określone na kwotę 342.009,19 zł brutto.

W § 7 umowy konsorcjum strony ustaliły, że Lider Konsorcjum ma m.in. obowiązek reprezentowania konsorcjum i występowania w imieniu Partnera Konsorcjum ze środkami ochrony prawnej. Zapis ten został powtórzony w pełnomocnictwie dla T. G. (1) (umowa – k. 24-26; pełnomocnictwo – k. 27).

W dniu 20 sierpnia 2010 r. konsorcjum firm powoda i T. G. (1) zawarło z Gminą U. umowę nr (...) o roboty budowlane obejmujące wykonanie kompleksu boisk sportowych w ramach programu „Moje Boisko – O. 2012”, bieżni LE ze skocznia w dal oraz parkingu dla samochodów osobowych wraz z drogą dojazdową i infrastrukturą techniczną w U.. Zgodnie z § 12 umowy wynagrodzenie umowy wykonawcy (konsorcjum) za wykonanie przedmiotu umowy opiewało na kwotę 1.277.345,19 zł brutto (umowa – k. 14-23).

Roboty budowlane objęte umową nr (...) zostały wykonane w całości, a ich odbiór przez pozwaną gminę został potwierdzony protokołami odbioru z dnia 5 maja 2011 r. Gmina U. nie zgłaszała zastrzeżeń, co do oddanych do odbioru robót, w tym, co do jakości prac wykonanych przez powoda (protokoły – k. 32-36).

Powód, zgodnie z § 2 ust. 2 umowy konsorcjum wystawił, a następnie w dniu 20 maja 2011 r. doręczył stronie pozwanej dwie faktury VAT:

- nr 11- (...) z dnia 16 maja 2011 r. na kwotę 297.601,19 zł,
- nr 11- (...) z dnia 16 maja 2011 r. na kwotę 44.407,99 zł.

Faktury te obejmują w całości należne powodowi wynagrodzenie za wykonane prace budowlane, w łącznej kwocie 342.009,18 zł brutto (faktury – k. 28-29).

Stosownie do treści § 12 ust. 2 umowy nr (...) Gmina U. była zobowiązana do zapłaty na rzecz powoda wynagrodzenia w terminie 30 dni od daty otrzymania faktury VAT. Wobec doręczenia faktur stronie pozwanej w dniu 20 maja 2011 r., Gmina U. była zobowiązana do spełnienia świadczenia na rzecz powoda do dnia 19 czerwca 2011 r. Strona pozwana nie spełniła świadczenia w terminie.

W dniu 1 czerwca 2011 r. Gmina U. poinformowała powoda o solidarnym naliczeniu wykonawcy (konsorcjum) kary umownej w kwocie 2.043.752,30 zł, w związku z opóźnieniem w wykonaniu przedmiotu umowy nr (...). Strona pozwana w piśmie z dnia 10 czerwca 2011 r., do którego załączono notę księgową nr (...), złożyła powodowi oświadczenie o potrąceniu swojej wierzytelności z tytułu kary umownej z wierzytelnością powoda z tytułu jego wynagrodzenia za prace wykonane na rzecz strony pozwanej na podstawie umowy nr (...).

T. G. (1) wytoczył przeciwko pozwanej Gminie powództwo o zapłatę należności konsorcjum na podstawie umowy nr (...) w wysokości 935.336,01 zł. Zakres roszczenia określonego w pozwie nie obejmował należności konsorcjum w części wynagrodzenia należnego powodowi za wykonaną przez niego część zadania budowlanego.

Wyrokiem z dnia 19 listopada 2012 r. Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie prowadzonej pod sygn. X GC 417/11 uwzględnił w całości powództwo T. G. (1) o zapłatę. W toku postępowania T. G. (1) wykazał, że opóźnienie w wykonaniu

przedmiotu umowy nr (...) było niezawinione, a Gmina U. nie miała podstaw do obciążenia wykonawcy (konsorcjum) karą umowną.

Wyrokiem z dnia 13 czerwca 2013 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi, wydanym w sprawie sygn. akt I ACa 124/13, oddalił apelację Gminy U..

W dniu 29 kwietnia 2013 r. T. G. (2), działając w oparciu o pełnomocnictwa powoda zawarte w umowie konsorcjum, wystąpił do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim I Wydziału Cywilnego z wnioskiem o zavezwanie Gminy U. do próby ugodowej w zakresie zapłaty przez Gminę wynagrodzenia należnego powodowi za wykonane przez niego roboty budowlane, tj. kwoty 342.009,19 zł brutto (wniosek – k. 62-62v).

Sprawie z wniosku T. G. (1) została nadana sygnatura I Co 810/13. Do zawarcia ugody między stronami nie doszło (okoliczność bezsporna).

W dniu 22 listopada 2013 r. pozwana gmina spełniła na rzecz powoda świadczenie w kwocie 342.009,18 zł tytułem pokrycia należności wynikającej z faktur VAT nr (...) (potwierdzenie przelewu – k. 37).

Powód w pismach z dnia 20 października 2014 r. oraz 19 grudnia 2014 r. złożył stronie pozwanej oświadczenie o sposobie zaliczenia zapłaty dokonanej dnia 22 listopada 2013 r. Powód wskazał, że w oparciu o art. 451 § 1 k.p.c. zaliczył zapłatę w pierwszej kolejności na poczet odsetek od należności wskazanych w fakturach VAT nr (...) za okres od dnia 20 czerwca 2011 r. do dnia poprzedzającego dzień zapłaty należności, czyli 21 listopada 2013 r., w następujący sposób:

- w pierwszym rzędzie na poczet sumy 107.924,98 zł, tj. kwoty odsetek od należności głównej, liczonych od dnia 20 czerwca 2011 r. do 21 listopada 2013 r.,
- powyższą sumę odsetek powód pomniejszył o kwotę 5.000,00 zł czyniąc w tym zakresie ustępstwo na rzecz strony pozwanej, w nawiązaniu do rozmów ugodowych prowadzonych z udziałem strony pozwanej i T. G. (1) w październiku 2013 r.; kwota odsetek wyniosła tym samym kwotę 102.924,98 zł,
- po zaliczeniu zapłaty na wymagalną należność z tytułu odsetek, pozostała część kwoty w wysokości 239.084,20 zł, powód zaliczył na należność z faktury nr (...) na kwotę 44.407,99 zł, uznając, że w tej części należność została spełniona w całości,
- w pozostałej części zapłata Gminy U., tj. w kwocie 194.676,21 zł, została zaliczona na poczet należności z faktury nr (...) wynoszącej 297.601,19 zł; tym samym do zapłaty pozostała kwota 102.924,98 zł.

(pisma – k. 38-38v, 40-40v)

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił opierając się na powołanych dowodach w postaci dokumentów złożonych w sprawie, które są przekonujące i korespondują ze sobą.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo uznać należy za zasadne.

Zgodnie z art. 647 k.c. przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia.

Jak wynika z treści w/w przepisu umowa o roboty budowlane ma charakter konsensualny, jest umową wzajemną. Do jej elementów przedmiotowo istotnych należy zobowiązanie się wykonawcy do wykonania obiektu, zgodnie z projektem i zasadami wiedzy technicznej. Inwestor natomiast zobowiązany jest do dokonania wymaganych przez

właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia.

Na gruncie przedmiotowej sprawy bezspornym jest, że między stronami procesu – przy czym powód był jednym z podmiotów wchodzących w skład konsorcjum (wykonawcy), doszło w dniu 20 sierpnia 2010 r. do zawarcia umowy o roboty budowlane nr (...). Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego konsorcjum wykonało w całości roboty budowlane objęte w/w umową tj. wykonanie kompleksu boisk sportowych w ramach programu „Moje Boisko – O. 2012”, bieżni LE ze skocznią w dal oraz parkingu dla samochodów osobowych wraz z drogą dojazdową i infrastrukturą techniczną w U. w całości. Powód w ramach wykonywanych prac, zgodnie z § 2 umowy konsorcjum, wykonał nawierzchnię z trawy syntetycznej, nawierzchnię poliuretanową boiska wielofunkcyjnego oraz bieżni. W dniu 5 maja 2011 r. dokonano spisania protokołów odbioru robót budowlanych i przekazania do eksploatacji budowy. Strona pozwana nie zgłaszała zastrzeżeń, co do oddanych do odbioru robót, w tym, co do jakości prac wykonanych przez powoda. Wprawdzie w protokołach wskazano wystąpienie kilku usterek, ale jednocześnie stwierdzono, że usterki te nie uniemożliwiają korzystania z wybudowanych obiektów.

W związku z zakończeniem i odbiorem prac powód wystawił, a następnie w dniu 20 maja 2011 r. dostarczył stronie pozwanej dwie faktury VAT nr (...) obejmujące należne mu wynagrodzenie za wykonane prace budowlane, na łączną kwotę 342.009,18 zł brutto.

Strona pozwana, zgodnie z § 12 ust. 2 umowy nr (...), była zobowiązana do zapłaty na rzecz powoda wynagrodzenia w terminie 30 dni od daty otrzymania faktury VAT. Wobec doręczenia pozwanej gminie faktur w dniu 20 maja 2011 r. strona pozwana była zobowiązana do spełnienia świadczenia do dnia 19 czerwca 2011 r. Zobowiązana jednakże w tym terminie nie spełniła ciążącego na niej obowiązku, co więcej pismem z dnia 1 czerwca 2011 r. strona pozwana poinformowała powoda o solidarnym naliczeniu wykonawcy (konsorcjum) kary umownej w związku z opóźnieniem w wykonaniu przedmiotu umowy. Na skutek tego T. G. (1) wytoczył Gminie U. powództwo o zapłatę należności konsorcjum, nieobejmującej wynagrodzenia powoda, z tytułu umowy nr (...). Wyrokiem z dnia 19 listopada 2011 r. utrzymanym następnie wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 13 czerwca 2013 r. Sąd Okręgowy w Łodzi uwzględnił w całości powództwo.

W dniu 20 kwietnia 2013 r. T. G. (1) wystąpił do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim o zawiązanie Gminy U. do próby ugodowej w zakresie zapłaty przez Gminę wynagrodzenia należnego powodowi za wykonane przez niego prace budowlane.

Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego Gmina U. spełniła swoje świadczenie na rzecz powoda dopiero w dniu 22 listopada 2013 r., przelewając powodowi kwotę 342.009,18 zł z tytułu wystawionych faktur nr (...).

Powód w pismach z dnia 20 października 2014 r. i 19 grudnia 2014 r. złożył stronie pozwanej oświadczenia o sposobie zaliczenia zapłaty dokonanej w dniu 22 listopada 2013 r. Stosownie do treści art. 451 § 1 k.c. powód zaliczył zapłatę w pierwszej kolejności na poczet odsetek od należności objętej fakturami VAT nr (...) za okres od 20 czerwca 2011 r. do dnia 21 listopada 2013 r. Pozostałą kwotę powód zaliczył następnie na pokrycie w całości faktury nr (...) oraz częściowe pokrycie należności z faktury (...). Po dokonaniu w powyższy sposób zaliczenia zapłaty pozostała pozwanej gminie do zapłaty kwota 102.924,98 zł, dochodzona w przedmiotowej sprawie.

Co istotnie na gruncie niniejszego postępowania strona pozwana w żadnym miejscu nie kwestionowała ani faktu wykonania w 2011 r. w całości prac budowlanych w sposób prawidłowy ani zapłaty powodowi wynagrodzenia z ponad 2-letnim opóźnieniem. Pozwana gmina podniosła natomiast zarzut przedawnienia roszczenia powoda wskazując, że przedawniło się ono w dniu 19 czerwca 2014 r., a pozew wniesiono dopiero w dniu 19 grudnia 2014 r. Zdaniem strony pozwanej biegu przedawnienia nie przerwało dokonane przez T. G. (1) zawiązanie Gminy U. do próby ugodowej w zakresie zapłaty przez Gminę wynagrodzenia należnego powodowi za wykonane przez niego prace budowlane.

Zgodnie z art. 117 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu (§ 1); po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić

się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne (§ 2).

Przedawnieniu ulegają tylko, poza wyjątkami przewidzianymi w ustawie, roszczenia majątkowe. Roszczenie ma charakter majątkowy, gdy pozostaje w ścisłym związku ze sferą ekonomicznych interesów uprawnionego. Według dominującego w polskim piśmiennictwie poglądu, majątkowy charakter mają prawa bezpośrednio uwarunkowane interesem ekonomicznym uprawnionego (S. Grzybowski, [w:] System, t. I, 1985, s. 234; M. Pyziak-Szafnicka, [w:] System PrPryw, t. 1, 2012, s. 821, Nb 65). Według E. S.-B. (Prawo cywilne. Część ogólna. Zarys wykładu, Warszawa 2005, s. 153), wystarczający dla uznania prawa za majątkowe jest związek ze sferą ekonomiczną uprawnionego (pośredni lub bezpośredni). Z kolei zdaniem Z. R., o majątkowym lub niemajątkowym charakterze prawa decyduje typowy interes, jaki prawo to realizuje (Z. R., Prawo cywilne, 2012, s. 94, Nb 213). Zgodnie z treścią art. 117 § 1 k.c. przedawnieniu podlegają zarówno roszczenia o charakterze głównym, jak i ubocznym (wyr. SA w Katowicach z 17.3.2011 r., V ACA 566/10, OSA w K. 2011, Nr 3, poz. 4, s. 24).

Istota przedawnienia polega na tym, że po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, powołując się na upływ tego czasu. Inaczej mówiąc, po upływie oznaczonego terminu (terminu przedawnienia) wierzyciel zostaje ograniczony w możliwości dochodzenia swego prawa. Skutek przedawnienia polega więc na tym, że dłużnik uzyskuje prawo zgłoszenia zarzutu wyłączającego możliwość dochodzenia wykonania świadczenia (lub odszkodowania za szkody powstałe wskutek jego niewykonania lub nienależytego wykonania) przed sądem (państwowym lub arbitrażowym). Uchylenie się od zaspokojenia przedawnionego roszczenia polega na odmowie spełnienia świadczenia z powołaniem się na upływ terminu przedawnienia

Zgodnie z art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata.

Jak wskazał Sąd Najwyższy działalność gospodarcza powinna być prowadzona na własny rachunek w sposób stały, zorganizowany i być nastawiona na zysk, tj. cel zarobkowy, nawet jeśli zysk taki nie jest osiąganym (uchwała Sądu Najwyższego z 26 grudnia 1991 r., III CZP 117/91, OSN 1992, Nr 5, poz. 65).

Jednakże prowadzenie działalności gospodarczej nie oznacza, że każde roszczenie podmiotu prowadzącego taką działalność jest z nią związane i podlega 3-letniemu okresowi przedawnienia - okres ten dotyczy jedynie roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Szeroko na temat pojęcia roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z 3 października 2008 r. (I CSK 155/08, L.). Zdaniem Sądu Najwyższego, roszczeniami związanymi z prowadzeniem działalności gospodarczej są roszczenia ściśle związane z umowami zawieranymi przez przedsiębiorcę. Umowami takimi są zarówno umowy zawierane w ramach podstawowej działalności przedsiębiorcy, jak i pośrednio jej służące (np. umowy ubezpieczenia). Również roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia mogą być związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, jeżeli pozostają w związku z czynnościami podejmowanymi przez przedsiębiorcę w ramach działalności gospodarczej. Natomiast w wyroku z 22 września 2005 r. (IV CK 105/05, L.) Sąd Najwyższy stwierdził, że dla kwalifikacji roszczenia jako związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej nie jest istotny prawny charakter zdarzenia, będącego jego źródłem; może ono wynikać z czynności prawnej, czynu niedozwolonego lub innego zdarzenia, nie wyłączając bezpodstawnego wzbogacenia lub korzystania z cudzej rzeczy bez podstawy prawnej, jeżeli zdarzenia takie mają związek z działalnością gospodarczą. Czynnościami związanymi z prowadzeniem działalności gospodarczej są czynności podejmowane w celu realizacji zadań mieszczących się w przedmiocie działalności gospodarczej dokonującego ich podmiotu, pomiędzy czynnością taką a działalnością gospodarczą istnieć powinien funkcjonalny związek (wyrok Sądu Najwyższego z 6 czerwca 2012 r., III CSK 282/11, L.). Roszczenie o zwrot korzyści z bezpodstawnego wzbogacenia podlega 3-letniemu przedawnieniu, jeśli bezpodstawne wzbogacenie nastąpiło w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej (wyrok Sądu Najwyższego z 25 lutego 2005 r., II CK 439/04, L.). Natomiast roszczenie spółki skierowane do

wspólnika o zwrot bezpodstawnie uzyskanych korzyści nie jest roszczeniem związanym z prowadzeniem działalności gospodarczej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 6 czerwca 2012 r., III CSK 282/11, L.).

Zgodnie z art. 123 § 1 pkt. 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia.

Uprawniony może przerwać bieg przedawnienia przez dokonanie właściwej czynności procesowej. Czynność ta może być dokonana przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym. Przepisy szczególne pozwalają na przerwanie biegu przedawnienia przez czynność podjętą bezpośrednio wobec zobowiązanego (por. art. 819 § 4 k.c.).

Czynność procesowa uprawnionego musi służyć dochodzeniu, ustaleniu, zaspokojeniu lub zabezpieczeniu roszczenia i do tego celu musi zmierzać bezpośrednio. Wbrew dominującemu w literaturze i orzecznictwie pogładowi wymóg bezpośredniości nie oznacza, że dokonanie czynności ma być koniecznym warunkiem osiągnięcia jednego z wymienionych w przepisie celów.

Czynność procesowa jest podjęta bezpośrednio w celu dochodzenia, ustalenia, zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia wówczas, gdy skutkiem tej czynności jest prowadzenie przez organ jakiegoś wyodrębnionego zespołu działań (postępowania w szerokim znaczeniu), które mogą zakończyć się wydaniem orzeczenia zasądającego (bądź zawarciem ugody sądowej), wydaniem orzeczenia ustalającego czy zabezpieczającego roszczenie lub też zaspokojeniem roszczenia (uzyskaniem świadczenia od zobowiązanego). Nie zmierza natomiast bezpośrednio do wymienionych celów czynność wszczynająca wyodrębniony zespół działań organu zmierzający do innego skutku, choćby skutek ten był koniecznym warunkiem wszczęcia następnego zespołu działań, prowadzącego już do dochodzenia, ustalenia, zabezpieczenia czy zaspokojenia roszczenia (zob. też R. Klimek, *Dyskusyjne*, s. 659 i nast.; por. również M. Pyziak-Szafnicka, [w:] *Kodeks*, s. 1078 i nast.). Podobny pogląd do tu prezentowanego wyrażono w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z 25 października 2012 r. (I CSK 155/12, L.).

Jak już wcześniej wskazano, w ocenie pozwanej gminy dochodzone przez powoda roszczenie, zarówno w zakresie kwoty głównej, jak również w zakresie odsetek jest przedawnione z uwagi na fakt, że wniosek o zawezwanie do próby ugodowej przed sądem nie przerwał biegu terminu przedawnienia roszczenia. Zdaniem strony pozwanej T. G. (1), który wystąpił z takim wnioskiem do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim nie posiadał stosownego pełnomocnictwa do dokonania takiej czynności. T. G. (1) posiadał bowiem wyłącznie pełnomocnictwo w zakresie reprezentowania konsorcjum bądź L. W. przed Sądem Okręgowym. Nie posiadał także upoważnienia do udzielania dalszych pełnomocnictw, a sprawa o zawezwanie do próby ugodowej zawiśła przed Sądem z wniosku sygnowanego przez pełnomocnika procesowego. Wszystkie te okoliczności, w ocenie strony pozwanej, prowadzą do konkluzji, że wniosek o zawezwanie do próby ugodowej winien być oceniany jako bezskuteczny.

W ocenie Sądu z taką argumentacją nie sposób się zgodzić. Jak zostało wskazane w § 7 umowy konsorcjum z dnia 21 lipca 2010 r. zawartej między T. G. (1) i L. W., (...) Konsorcjum (powód) udzielił pełnomocnictwa Liderowi Konsorcjum (T. G. (1)) m.in. do wnoszenia środków ochrony prawnej oraz reprezentowania konsorcjum przed prezesem Urzędu Zamówień Publicznych, Krajową Izbą Odwoławczą oraz przed sądem powszechnym; pełnomocnictwo nie upoważniało do udzielania dalszych pełnomocnictw. Z kolei w treści pełnomocnictwa z dnia 21 lipca 2010 r. zostało wskazane, że Lider Konsorcjum ma prawo do m.in. wnoszenia środków ochrony prawnej oraz reprezentowania konsorcjum przed prezesem Urzędu Zamówień Publicznych, Krajową Izbą Odwoławczą oraz przed sądem okręgowym; pełnomocnictwo także nie upoważniało do udzielania dalszych pełnomocnictw.

Mimo występującej różnicy w treści obydwu pełnomocnictw należy je oceniać w świetle art. 65 k.c., zgodnie z którym oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje (§ 1), w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu (§ 2). Ustalenie znaczenia oświadczenia woli według reguł określonych w art. 65 oznacza, że to właśnie znaczenie (a nie wyłącznie subiektywna wola i przekonanie

składającego oświadczenie) będzie podstawą do określenia wynikających stąd skutków prawnych i ukształtowania stosunków pomiędzy stronami. Wszelkie oświadczenia woli należy tłumaczyć stosownie do okoliczności, w których zostały złożone, nie istnieje więc żaden uniwersalny schemat interpretacyjny dla ustalenia znaczenia poszczególnych elementów oświadczenia. Ten sam zwrot może znaczyć co innego w różnym kontekście. Interpretacja ta nie jest jednak poddana arbitralnej ocenie podmiotu składającego oświadczenie woli, ale uzależniona jest w danych okolicznościach od zewnętrznych zobiektywizowanych kryteriów, które tworzą przede wszystkim zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje.

Z tego też powodu uznać należy, że różnica w treści obydwu pełnomocnictw – znajdującego się w treści umowy konsorcjum i stanowiącego załącznik do niej, dotyczące uprawnienia Lidera Konsorcjum do reprezentacji przed sądami pozostaje bez znaczenia dla treści tej czynności. Mając na uwadze charakter i cel zawartej przez powoda i T. G. (1) umowy konsorcjum oceniać należy, że udzielone Liderowi Konsorcjum pełnomocnictwa miały na celu ochronę praw konsorcjum w jak najszerszym zakresie, obejmującym również ich dochodzenie przed sądami powszechnymi, a nie tylko przed sądem okręgowym. Takie uregulowanie powodowałoby znaczące ograniczenie wnoszenia środków ochrony prawnej oraz reprezentowania konsorcjum przez Lidera Konsorcjum. Tym samym T. G. (1) posiadał upoważnienie od powoda do wystąpienia w dniu 20 kwietnia 2013 r. do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim o zawiązanie Gminy U. do próby ugodowej w zakresie zapłaty przez Gminę wynagrodzenia należnego powodowi za wykonane przez niego prace budowlane.

Za chybione uznać również należy twierdzenie strony pozwanej, że zawiązanie do próby ugodowej było nieskuteczne albowiem wniosek został wniesiony przez pełnomocnika mimo znajdującego się w treści pełnomocnictw z dnia 21 lipca 2010 r. zakazu udzielania dalszych pełnomocnictw. Podnieść należy, że okoliczność ta nie czyni dokonanego zawiązania nieskutecznym, gdyż udzielone profesjonalnemu pełnomocnikowi pełnomocnictwo miało charakter stricte procesowy, nie zaś materialny o którym mowa w treści umowy konsorcjum oraz pełnomocnictwie stanowiącym załącznik do umowy. Ponadto, w samym postępowaniu przed Sądem Rejonowym w Tomaszowie Mazowieckim występował także osobiście T. G. (1).

Tym samym uznać należy, że bieg przedawnienia, wbrew argumentom podnoszonym przez stronę pozwaną, został skutecznie przerwany zawiązaniem w dniu 29 kwietnia 2014 r. Gminy U. do próby ugodowej w zakresie zapłaty przez Gminę wynagrodzenia należnego powodowi za wykonane przez niego prace budowlane.

Niezależnie od treści powyższych rozważań i nawet gdyby uznać za uzasadnione twierdzenia strony pozwanej, co do bezskuteczności czynności wystąpienia z przedmiotowym wnioskiem przez S. G. dla powoda roszczenie powoda nie uległo przedawnieniu także wobec dokonanego przez pozwanego uznania roszczenia.

Uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której przysługuje skutkuje przerwaniem biegu przedawnienia stosownie do treści przepisu art. 123 par 1 pkt. 2 kc.

Gmina U. spełniła swoje świadczenie na rzecz powoda w zakresie należności głównej w dniu 22 listopada 2013 r., przelewając powodowi kwotę 342.009,18 zł z tytułu wystawionych faktur nr (...).

Spełnienie świadczenia nastąpiło zatem przed upływem terminu przedawnienia.

Uznanie roszczenia nie zostało zdefiniowane w przepisach kodeksu cywilnego. Ustawa przewiduje jedynie skutek dokonania tej czynności w postaci przerwania biegu przedawnienia (art. 123 § 1 pkt. 2 KC). Uznanie roszczenia może być dokonane w dwóch formach: jako uznanie właściwe oraz uznanie niewłaściwe. Pierwsze stanowi nieuregulowaną odrębnie umowę ustalającą, co do zasady i zakresu istnienie albo nieistnienie jakiegoś stosunku prawnego, drugie zaś określone jest jako przyznanie przez dłużnika wobec wierzyciela istnienia długu. Uznanie niewłaściwe jest więc oświadczeniem wiedzy, a nie woli dłużnika. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi - I Wydział Cywilny z dnia 28 listopada 2013 r. I ACa 684/13

Z uznaniem niewłaściwym mamy do czynienia, gdy zachowanie zobowiązanego dawałoby skuteczne przekonanie osoby uprawnionej, że świadczenie zostanie spełnione, w szczególności, gdy: nastąpiło spełnienie części świadczenia, zapłata odsetek za okres, w którym roszczenie główne jeszcze nie uległo przedawnieniu, wniosek zobowiązanego o odroczenie terminu płatności, o rozłożenie długu na raty, czy też o umorzenie go w całości lub w części. (Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu - I Wydział Cywilny z dnia 20 września 2013 r. I ACa 907/13L.)

Spełnienie przez zobowiązanego świadczenia jest zatem niewątpliwie ewidentnym uznaniem roszczenia.

Przez spełnienie roszczenia zobowiązanie pozwanego wygasło jednakże tylko w takim zakresie, w jakim zostało ono spełnione.

Niewątpliwie w dacie dokonania zapłaty 342.009,18 zł z tytułu wystawionych faktur nr (...) tj. w dniu 22 listopada 2013 roku roszczenie powoda obejmowało nie tylko kwotę należności głównej, lecz również odsetki od tej kwoty za okres od daty wymagalności roszczenia do daty jego zapłaty.

Zobowiązanie do zapłaty odsetek wynika bowiem bezpośrednio z przepisu art. 481 par 1 i 2 kc.

Pozwany uznał roszczenie w zakresie należności głównej poprzez jej zapłatę.

Odsetki za okres od daty jego wymagalności tj. od daty 20 czerwca 2011 roku do dnia zapłaty tj. do dnia 21 listopada 2013 roku w dacie spełnienia należności głównej również nie były przedawnione.

Zgodnie z treścią przepisu art. 451 kc. dłużnik mający względem tego samego wierzyciela dług główny i uboczny tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który z długów chce zaspokoić, jednakże wierzyciel może w tej sytuacji zaliczyć to, co przypada na poczet danego długu, przede wszystkim na związane z nim należności uboczne. Oznacza to, że przy istnieniu takich długów dłużnik ma wprawdzie prawo wskazać, na który dług zalicza świadczenie, ale to wierzyciel decyduje, czy w ramach tego długu chce zaliczyć wpłatę na należności uboczne. Należnościami ubocznymi mogą zaś być np. zaległe odsetki. (tak m. in. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie - I Wydział Cywilny z dnia 5 grudnia 2012 r. I ACa 1061/12 L.)

Wierzyciel na mocy art. 451 § 1 zd. 2 KC, który znajduje zastosowanie również wtedy, gdy spełniający świadczenie ma wobec wierzyciela tylko jeden dług złożony z należności głównej i odsetek, może zakwestionować dyspozycję dłużnika, co do zaspokojenia długu o tyle, że może zażądać zaliczenia tego, co przypada na wskazaną przez dłużnika należność główną, na związane z nią należności uboczne. Z uprawnienia z art. 451 § 1 zd. 2 KC, wierzyciel może skorzystać najpóźniej do zamknięcia rozprawy przed sądem drugiej instancji. (Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna dnia 17 maja 2000 r. I CKN 277/00 Legalis numer 277114.)

W poleceniu zapłaty z dnia 22 listopada 2013 roku pozwany nie zawarł oświadczenia o zaliczeniu dokonanej zapłaty na konkretne składniki swojego zobowiązania i to pomimo istnienia niewątpliwie po jego stronie świadomości istnienia długu również w zakresie należności odsetkowych.

Zapis na tym dokumencie jest bowiem bardzo ogólny i ogranicza się do wskazania, iż regulowana należność dotyczy faktur numer (...), podczas gdy, jak wyżej wskazano w dacie dokonania zapłaty „należność z faktur „ obejmowała zarówno należność główną jak i odsetki za opóźnienie w zapłacie.

Wobec powyższych okoliczności stwierdzić należy, iż powodowi służyło skuteczne względem dłużnika uprawnienie do zaliczenia dokonanej zapłaty na poczet należności ubocznych.

Skoro zaś wierzyciel zarachowania takiego dokonał świadczenie wierzyciela wygasło w zakresie odsetek za okres do dnia dokonania zapłaty i w części w zakresie należności głównej.

Pozostała część należności głównej nie została przez pozwanego zapłacona i to pomimo skierowania do pozwanego w dniach 20 października 2014 roku i 19 grudnia 2014 roku dwóch pism dotyczących dokonanego zaliczenia wraz z żądaniem dokonania zapłaty pozostałej części należności głównej.

Zarzut pozwanego, co do przedawnienia roszczenia w zakresie dochodzonych należności odsetkowych jest również niezasadny. Z treści pozwu wynika bowiem, iż powód dochodzi w pozwie z tytułu odsetek skapitalizowanych kwoty 14.370, 02 złote.

Kwota ta obejmuje odsetki za okres od dnia 23 listopada 2013 roku do dnia wniesienia pozwu, pozew wniesiony został w niniejszej sprawie w dniu 19 grudnia 2014 roku a zatem dochodzone roszczenie odsetkowe w żadnej części nie jest roszczeniem przedawnionym.

Mając powyższe na uwadze Sąd uwzględnił powództwo w całości.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu zapadło w oparciu o zasadę wyrażoną w art. 98 k.p.c. Na zasądzoną z tego tytułu na rzecz powoda kwotę złożyły się: opłata sądowa od pozwu w kwocie 5.865 zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3.600 zł, ustalone zgodnie z § 6 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (tekst jednolity Dz. U z 2013 r., poz. 490 ze zm.) i opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17, 00 zł.